

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/862/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114202867
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3114202867.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa G.. U. U., bytom S. X. XXX proti odporkyni Y. U., bytom S. X. XXX, o zrušenie vyživovacej povinnosti, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 2. júla 2014 č. k. 12C/26/2014- 62, v senáte jednohlasne takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z ru š u j e** a vec **v r a c i a** okresnému súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom zo dňa 2. júla 2014 č. k. 12C/26/2014- 62 okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 21.03. 2013, č. k. 31P/215/2012-38 v časti výšky výživného pre maloletú Y. zo sumy 180,- eur mesačne na sumu 80,- eur mesačne počínajúc dňom 17.1.2014. Vo zvyšnej časti návrh zamietol. V odôvodnení uviedol, že odporkyni dňom 17.1.2014 bol priznaný plný invalidný dôchodok a nie je schopná sa sama živiť zo zdravotných dôvodov. Jej príjem jej podľa vyjadrenia jej matky nestačí na jej nevyhnutné životné potreby. Z vyjadrení matky odporkyne a predložených bločkov, správ, listín súd zistil, že mesačné výdavky na potreby odporkyne, vrátane tretinového nákladu zo všetkých platieb na byt, v ktorom býva sú vo výške 400,42 eur mesačne a vrátane nákladov na DEMY, ale bez platby hypotéky na byt i nepredvídaných výdavky ako vozík, oprava kotla a práčky, oprava auta, zubár. Príjem odporkyne, a to invalidný dôchodok a peňažné príspevky sú spolu vo výške 361,78 eur mesačne. Rozdiel medzi príjmom odporkyne a jej bežnými nákladmi sú 40,- eur mesačne, a z toho vychádza podiel pre každého z rodičov odporkyne vo výške 20,- eur mesačne. Keďže matka odporkyne musela zaplatiť aj nepredvídané náklady, a to nový vozík, opravu auta, kotla, práčky a v budúcnosti zubné ošetrovanie odporkyne, súd určil mesačné výživné zo strany každého z rodičov vo výške 80,- eur mesačne. Okrem toho matka odporkyne osobnou starostlivosťou cez víkendy, štátne sviatky a mesiac júl vyváži svoju peňažnú vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou na rozdiel od navrhovateľa, ktorý sa odmietol podieľať na osobnej starostlivosti o odporkyňu počas každého druhého víkendy. Vzhľadom na uvedené okresný súd návrhu navrhovateľa na zrušenie jeho vyživovacej povinnosti k odporkyni nevyhovel, ale zmenil jeho vyživovaciu povinnosť zo sumy 180,- eur mesačne na sumu 80,- eur mesačne a vo zvyšnej časti návrh zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok tak, že zníži jeho vyživovaciu povinnosť na sumu 20,- Eur mesačne s účinnosťou od 01.02.2014. Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. c), § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.. Uviedol, že odporkyňa je svojprávnna, nemá však z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia procesnú spôsobilosť. Okresný súd sa s touto skutočnosťou nezaoberal. Na pojednávaniach sa zúčastňovala matka odporkyne, hoci nemala potrebné splnomocnenie na zastupovanie od plnoletej odporkyne. Matka nebolo pre dané konanie ustanovená ako opatrovníčka ani ako zástupkyňa odporkyne. Súd však v plnom rozsahu komunikoval s ňou ako s odporkyňou. Ďalej vytýkal okresnému súdu, že nesprávne označil vo výroku odporkyňu ako maloletú a nezmenil časť meneného rozsudku o platení výživného k rukám matky odporkyne. Ďalej sa navrhovateľ v

odvolaní zaoberal nesprávnym posúdením svojich osobných, majetkových a zárobkových pomerov ako aj pomerov matky odporkyne a odporkyne .

Krajský súd ako súd odvolací po preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušiť a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

V danej veci ide o sporové konanie vedené medzi účastníkmi konania v postavení navrhovateľa a odporkyne. Odporkyňa sa stala účastníčkou konania tým, že ju navrhovateľ označil v návrhu za svojho odporcu. Zo spisu súd zistil, že odporkyňa nie je doposiaľ pozbavená spôsobilosti na právne úkony, no sú tu pochybnosti o jej procesnej spôsobilosti.

Z výsluchu navrhovateľa, prednesov matky odporkyne a z listinných dôkazov vyplynulo, že odporkyňa nerozpráva, má epilepsiu, je ťažko zdravotne postihnutá, prakticky bezvládna, vyžadujúca celodennú osobnú asistenciu. Z uvedeného dôvodu sa odporkyňa nezúčastňovala pojednávani ani nevykonávala procesné úkony.

Takúto situáciu v konaní predvída § 29 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého pokiaľ neurobí iné opatrenia, môže súd ustanoviť opatrovníka aj účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy, ktorému sa nepodarilo doručiť na známu adresu v cudzine alebo ak je doručenie písomnosti v cudzine spojené s ťažko prekonateľnými prekážkami, ktorý je postihnutý duševnou poruchou alebo ktorý nie je schopný zrozumiteľne sa vyjadrovať.

Osobám, ktoré síce sú procesne spôsobilé, ktorým však bráni určitá prekážka, aby sa mohli zúčastniť súdneho pojednávania, môže procesný súd ustanoviť zákonného zástupcu- opatrovníka, ktorého úlohou je riadne chrániť záujmy zastupovaného v určitom konaní. K ustanoveniu opatrovníka pristúpi procesný súd len vtedy, ak nevykoná v konaní žiadne iné opatrenia napr. ak nepreruší konanie podľa § 109 ods. 2 písm. a) O.s.p..

O takýto prípad ide v danej veci. Odporkyňa zrejme nemá postulačnú spôsobilosť, teda nie je schopná zrozumiteľne sa vyjadrovať.

V danom prípade však okresný súd neustanovil odporkyňi opatrovníka procesným rozhodnutím ani nevykonal žiadne iné opatrenia na odstránenie uvedenej prekážky (prerušenie konania, podnet na pozbavenie spôsobilosti odporkyne na právne úkony a pod.). Vo veci konal s matkou odporkyne bez toho, aby táto bola riadnym spôsobom ustanovená za zástupkyňu odporkyne. Matku odporkyne okresný predvolal na pojednávanie ako svedkyňu, no v zápisnici o pojednávani ju označuje ako zástupkyňu odporkyne (v úvodnej časti rozsudku- záhlaví však neuvádza zástupcu odporkyne). Nie je zrejmé, na základe akého titulu okresný súd považoval matku za zástupkyňu odporkyne a tak s ňou konal. Odporkyňa dovŕšila plnoletosť, a preto matka zo zákona nemá oprávnenie na jej zastúpenie. Matka nebola splnomocnená odporkyňou na zastupovanie a ani nebola ustanovená rozhodnutím súdu, či už procesného alebo iného, za opatrovníčku odporkyne.

Preskúmaním zákonnosti konania predchádzajúcemu vyhláseniu rozsudku odvolací súd zistil, že okresný súd neustanovil odporkyňi opatrovníka podľa § 29 ods. 2 O.s.p. ani inak neodstránil prekážku, ktorá odporkyňi bránila zúčastňovať sa pojednávani a vykonávať procesné úkony a napriek tomu v konaní ďalej pokračoval.

Neodstránenie uvedenej prekážky považoval odvolací súd za vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takýto postup sa predpokladá pred vyhlásením rozhodnutia vo veci samej. Postupom okresného súdu v sporovom konaní došlo k odňatiu možnosti odporkyne konať pred súdom. Okresný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil odporkyňi realizáciu procesných práv priznaných Občianskym súdnym poriadkom, čím zaťažil konanie vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

S poukazom na skutočnosť, že napadnutý rozsudok okresného súdu je z hľadiska vyššie uvedeného odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ust. § 205 ods. 2 písm. a/ nesprávny, odvolací súd podľa § 221

ods. 1 písm. f/ O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p..

Po vrátení veci okresný súd vo veci rozhodne opätovne a v konaní pred rozhodnutím vo veci samej odstráni prekážku brániacu odporkyni zúčastňovať sa pojednávani a riadne vykonávať procesné úkony v zmysle vyššieuvedených návrhov odvolacieho súdu. Vec prejedná takým procesným postupom, aby účastníkom konania bola poskytnutá možnosť realizovať Ústavou SR a Občianskym súdnym poriadkom zaručené procesné práva..

Okresný súd je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.).

V novom rozhodnutí vo veci okresný súd rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.